

*Z040CADB9

42*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind).
Zaaknummer	Z/19/347628
Documentnummer	INT/20/943916
Portefeuillehouder	H. Winters/C. Koers
Portefeuille	Ruimtelijke ordening/Duurzaamheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Wijk, J. van der Leij
Telefoon	0316-595428 / 0316-595513
E-mail	j.vanderwijk@zevenaar.nl, j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De energietransitie (van fossiele naar hernieuwbare energie) is volop bezig. Met het Klimaatverdrag van Parijs en het Nationaal Klimaatakkoord is de urgentie onderstreept dat de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen moet worden verminderd. Ook de gemeente Zevenaar heeft haar ambities vastgesteld. In het coalitieakkoord 2018 – 2022 '*Vernieuwend Verder*' heeft de gemeente Zevenaar vastgelegd dat wij in 2040 energie neutraal willen zijn. Om deze ambitie te kunnen realiseren, is het van belang om vormen van duurzame energievoorzieningen mogelijk te maken.

Het afwegingskader gaat over grootschalige zonne-energie en windenergie. Daaronder verstaan we grootschalige energievoorzieningen zoals zonneparken vanaf 2 hectare en windturbines met een as-hoogte vanaf 20 meter. Initiatieven die niet onder deze bandbreedte vallen worden per individueel geval beoordeeld in het kader van de ruimtelijke procedure, waarbij in ieder geval geldt dat de omvang van de opstelling c.q. installatie niet groter is dan noodzakelijk voor de eigen energiebehoefte.

Het afwegingskader geeft bij initiatieven voor grootschalige opwek (rand)voorwaarden voor de inpassing. Het afwegingskader is een eerste stap in de afweging van concrete initiatieven. De volledige afweging zal plaats vinden in het kader van de omgevingsvergunningsaanvraag.

Relatie met de Regionale Energie Strategie

Uw raad heeft onlangs ingestemd van de Startnotitie RES. Uitgangspunt is een wisselwerking tussen de RES en het voorliggende (lokale) afwegingskader. Het afwegingskader geeft het lokale standpunt dat ingebracht wordt in de voorbereiding van de RES. Omgekeerd kan de RES, eenmaal vastgesteld, leiden tot een aanpassing van het afwegingskader, bijvoorbeeld om verder bij te dragen aan de regionale opgave en/of aan te sluiten bij regionale (ontwerp)uitgangspunten. Denk bijvoorbeeld aan aanpassing van uitgesloten gebieden of voorkeursgebieden, of aanpassing van ontwerpprincipes. De bijstelling van het lokale beleidskader is op dat moment onderwerp van nadere afweging en afhankelijk van de lokale beleidsruimte op dat moment. Indien een gemeente onvoldoende meewerkt aan de uitvoering van de RES kan de provincie de gemeente dit opleggen.

Relatie met bekende initiatieven

Er zijn verschillende initiatieven bekend voor grootschalige duurzame energievoorzieningen. Het afwegingskader is los van deze initiatieven tot stand gekomen. Dat wil zeggen dat het beleidskader, de waarden en randvoorwaarden, los van de initiatieven, zijn geformuleerd. De huidige initiatieven worden op grond van het afwegingskader getoetst en beoordeeld om te kijken welke initiatieven meer/minder kansrijk zijn. Daarbij wordt ook een voorkeursvolgorde vastgesteld. In het kader van het

vergunningstraject (planologische procedure) zal beoordeeld worden of de initiatieven ook daadwerkelijk voldoen aan een goede ruimtelijke ordening.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Het toets- en afwegingskader voor grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind) vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van het toets- en afwegingskader is een bevoegdheid van uw raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Een toets- en afwegingskader vaststellen voor de beleidsmatige beoordeling van initiatieven voor grootschalige wind- en zonne-energie in Zevenaar.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Het toets- en afwegingskader voor grootschalige duurzame energieopwekking geeft invulling aan de ambitie om energieneutraal te worden in 2040.

In het coalitieprogramma (2018-2022) wordt de ambitie onderstreept. Naast een forse energiebesparing is het nodig om duurzame energie op te wekken. Wind- en zonne-energie zijn op dit moment de best bewezen technieken om duurzame energie op te wekken. Het opwekken van duurzame energie heeft dus onder meer ruimtelijke impact. Om deze ruimtelijke ontwikkelingen goed in te passen is het toetsings- en afwegingskader opgesteld. Het afwegingskader geeft aan waar, en onder welke voorwaarden, het inpassen van wind- en zonne-energie het meest kansrijk is en (ruimtelijk) invulling gegeven kan worden aan de ambitie. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in het toets- en afwegingskader net als kaders op het gebied van duurzaamheid. Zon en wind zijn op dit moment de meest kansrijke opties om te voldoen aan de opgave.

1.2. Er is behoefte aan lokaal beleid voor duurzame energieopwekking (zon en wind).

Het afgelopen jaar hebben verschillende ontwikkelaars, inwoners en belangenverenigingen de gemeente benadert over de mogelijkheden voor het ontwikkelen van duurzame energie. Het gaat met name om zonnevelden, maar ook om enkele initiatieven voor windturbines, of een combinatie. Deze initiatieven passen niet binnen het huidige ruimtelijk beleid van de gemeente. Vanuit het perspectief van onze duurzaamheidsopgave is de wens (noodzaak) om initiatieven zo mogelijk te kunnen faciliteren. Er is echter geen duidelijk (beleids)kader wanneer en hoe initiatieven door de gemeente gefaciliteerd kunnen worden. Er is behoefte om duidelijkheid te scheppen voor initiatiefnemers/ ontwikkelaars maar ook voor onze inwoners: waar is welke vormen van duurzame energieopwekking mogelijk en onder welke voorwaarden mag de opwek gerealiseerd worden.

1.3. Er is een taakstelling opgelegd vanuit Europese en landelijke wetgeving om grootschalige duurzame energie op te wekken.

In 2015 zijn de internationale doelstellingen vastgelegd in het Klimaatverdrag van Parijs. Nederland heeft zich verplicht om deze doelstellingen (CO₂-reductie) te realiseren. In 2019 heeft het Rijk in het zogenoemde Klimaatakkoord een pakket aan maatregelen vastgelegd om de doelstellingen te bereiken. De lagere overheden hebben op regionaal niveau een taakstelling gekregen om aan deze opgave bij te dragen. Om deze taakstelling te halen is grootschalige opwek van duurzame energie noodzakelijk, waar onder windenergie en grootschalige zonneparken. Binnen de regio heeft de gemeente een opgave om

duurzame energie op te wekken. Het afwegingskader is een eerste stap om tot invulling van deze opgave te komen door aan te geven waar windturbines en/of zonneparken kansrijk(er) zijn.

1.4 Meer regie over de realisatie van zonneparken en windparken.

De ontwikkelingen rondom duurzame energie gaan snel. Technieken worden rendabeler maar ook de (landelijke) ambities om meer duurzame energie op te wekken worden scherper. Het afgelopen jaar heeft de gemeente Zevenaar gemerkt dat er veel interesse is om op Zevenaars grondgebied duurzame energie op te wekken. Door beleid op te stellen kan gemeente Zevenaar meer regie uitvoeren over waar bepaalde initiatieven gaan landen.

1.5 Initiatieven passen binnen de Algemene verklaring van geen bedenkingen

Uw raad heeft op 21 februari 2018 de Algemene verklaring van geen bedenkingen vastgesteld. In deze verklaring heeft uw raad een lijst met categorieën bepaald waarbij het college gemandateerd is om met een omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan. Op grond van deze Algemene verklaring van geen bedenkingen is het college gemandateerd om voor zonnevelden en windparken door middel van een projectomgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan. Hiervoor hoeft het college dus geen verklaring van geen bedenkingen te vragen bij uw raad.

Alternatieven

Wanneer er het toets- en afwegingskader niet wordt vastgesteld dan zullen de concrete aanvragen voor zonnevelden of windparken per individueel geval beleidsmatig moeten worden afgewogen.

Binnen het belangrijkste voorkeursgebied (langs A12) ligt ook het zoekgebied bedrijventerreinen.

In de Structuurvisie is een zoekgebied bedrijventerreinen opgenomen ten zuiden van de A12 en ten oosten van BusinessPark 7Poort. Omdat de zone langs de A12 het belangrijkste voorkeursgebied is, is hier in het toets- en afwegingskader specifieke aandacht aan besteed en gelden voor dit gebied beperkingen en/of specifieke voorwaarden.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De opgaven voor de verduurzaming van de leefomgeving en de energietransitie zijn nog altijd in ontwikkeling. Vanuit het Rijk komen er bij vaststelling van het Nationaal Klimaatakkoord mogelijk nog extra opgaven en ook de Regionale Energie Strategie (RES) kan van invloed zijn op de inspanningen die van gemeenten wordt gevraagd. De sterke dynamiek en de zich snel opvolgende ontwikkelingen in de energietransitie kunnen betekenen dat het beleid voor zonnevelden en/of windparken moet worden geëvalueerd en geactualiseerd.

7. Klimaat en duurzaamheid

Gemeente Zevenaar heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Grootchalige duurzame energievoorzieningen draagt bij aan deze ambitie. Naast 'planet' gaat het bij duurzaamheid ook over 'people'. Het afwegingskader besteedt ook aandacht aan (financiële) participatie en meedenken en meepraten bij concrete projecten.

8. Communicatie

Communicatie/participatie bij opstellen afwegingskader

Het afwegingskader is met de betrokkenheid van verschillende stakeholders tot stand gekomen. Er zijn 2 participatie-avonden georganiseerd. Op deze avonden heeft een dialoog plaatsgevonden met onze inwoners, initiatiefnemers, dorpsraden, netbeheerders en overige stakeholders over de het afwegingskader voor zonne- en windenergie.

Het afwegingskader is gebaseerd op een ruimtelijke verkenning van het gemeentelijke grondgebied, de landschappelijke analyse van het gemeentelijke grondgebied en de maatschappelijke dialoog met inwoners en belanghebbenden. De betrokkenheid van de omgeving en samenleving is eerder georganiseerd. Op 4 april 2018 heeft een 'meedenksessie' specifiek over de mogelijke ontwikkeling van grootschalige zonnevelden plaatsgevonden. Verschillende (lokale) organisaties waren hierbij aanwezig.

Op 30 oktober 2019 is ook een participatieavond georganiseerd. Op deze avond heeft er een maatschappelijk dialoog plaatsgevonden met uw raad, onze inwoners, initiatiefnemers, dorpsraden en overige stakeholders over de wensen die bestaan voor het afwegingskader voor zonne- en windenergie. Op deze avond zijn verschillende stellingen aan de stakeholders voorgelegd. Er is vervolgens een participatieverslag gemaakt (zie bijlage bij het afwegingskader). Helaas hebben we niet iedere mening kunnen opnemen in het voorliggend afwegingskader. Wel hebben we de grote lijnen wat op deze avond naar voren is gekomen zo goed mogelijk in de afwegingsaspecten verwerkt. De uitkomsten van deze avonden, gesprekken met betrokkenen, (benchmark)onderzoeken en visies van andere gemeenten hebben geleid tot het opstellen van voorliggend toets- en afwegingskader.

Communicatie/participatie na besluitvorming door het college

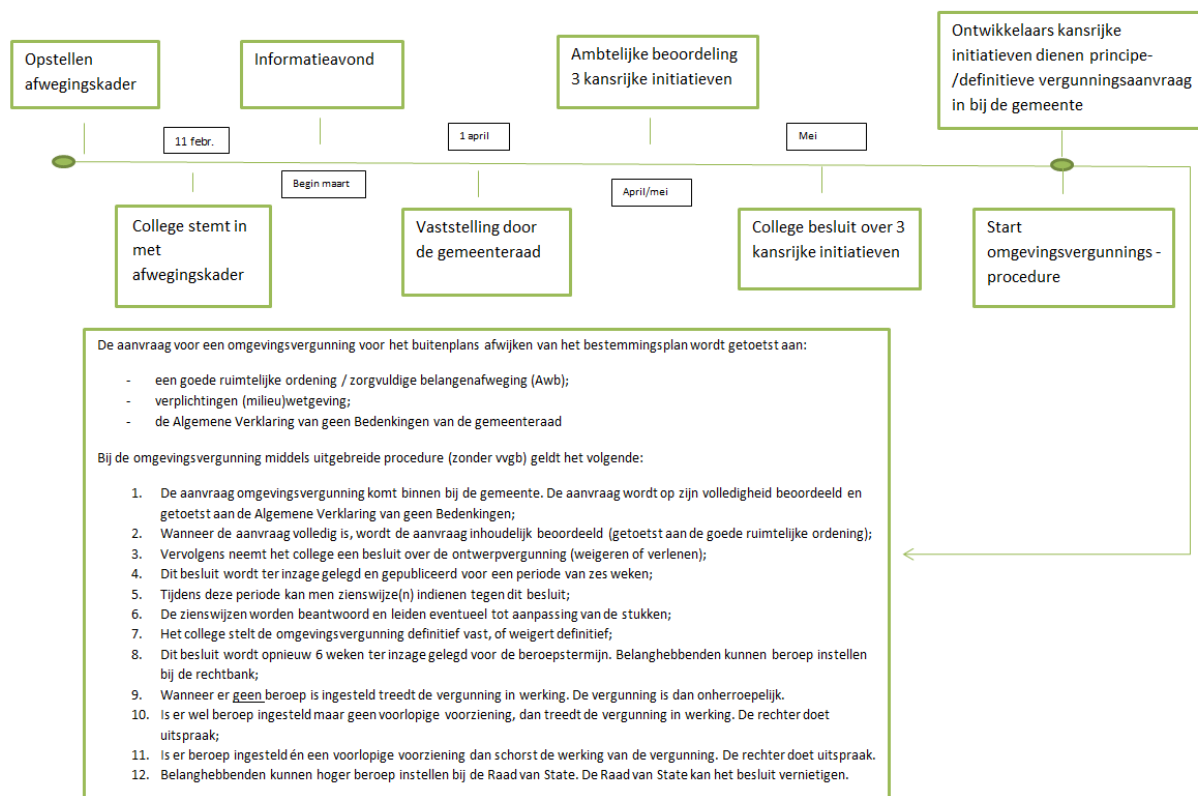
Begin maart wordt opnieuw een bijeenkomst gehouden waarbij het afwegingskader wordt gepresenteerd aan de stakeholders die ook aanwezig zijn geweest op de eerste participatieavond. Tijdens deze avond gaan wij actief in gesprek met inwoners en partijen om eventuele zorgen weg te nemen en hen goed te informeren over het voorgenomen beleid en de gevolgen daarvan.

Fasering

De gemeente Zevenaar kiest voor een fasering tot 2022, waarin we ons eerst richten op de initiatieven voor locaties die kansrijk zijn. Om te kunnen bepalen welke initiatieven kansrijk zijn, wordt er eerst gekeken of er initiatieven in het voorkeursgebied liggen langs de A12 of bij bestaande productielocaties voor zon en wind. Mochten dit minder zijn dan drie locaties, dan wordt er gekeken naar de 'maatwerklocaties'. Wanneer er drie initiatieven in het voorkeursgebied liggen én deze voldoen de gestelde voorwaarden, kunnen de desbetreffende ontwikkelaars een principeverzoek of een definitieve aanvraag omgevingsvergunning doen bij de gemeente Zevenaar. Deze aanvraag wordt o.a. vervolgens getoetst op een 'goede ruimtelijke ordening'. De overige initiatieven die een principeaanvraag hebben gedaan, worden 'on hold' gezet. Bij een definitieve aanvraag wordt de aanvraag omgevingsvergunning geweigerd.

Communicatie/participatie tijdens vergunningstraject

Bij concrete initiatieven wordt een mogelijkheid geboden voor (verdere) participatie van de omgeving. Het afwegingskader bevat onder meer uitgangspunten die gehanteerd moeten worden bij participatie en het gesprek met de omgeving. Het gaat onder andere om de mogelijkheid om inbreng te hebben en de effectiviteit ervan. Dit betekent niet dat er 100% overeenstemming moet zijn tussen bewoners en initiatiefnemer, maar keuzes dienen helder en gemotiveerd te zijn.

9. Kosten, baten en dekking

Kosten voor het opstellen van het toets- en afwegingskader bestaat uit ambtelijke uren.

11. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/19/936202	Afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind).
Zaaknummer	Z/19/347628
Documentnummer	INT/20/943916

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

overwegende dat;

- In 2015 internationale klimaatdoelstellingen zijn vastgelegd in het Klimaatverdrag van Parijs;
- Nederland zich heeft verplicht om deze doelstellingen te bereiken;
- In 2019 het Rijk in het Klimaatakkoord een pakket maatregelen heeft vastgesteld om de doelstellingen te bereiken;
- De gemeente Zevenaar de beleidsambitie heeft om in 2040 energieneutraal te zijn;
- De doelstelling, gezien ook de opgave, de mogelijkheden voor energiebesparing en de mogelijkheden voor duurzame energie op dak, niet haalbaar is zonder voorzieningen voor grootschalige opwek van duurzame energie;
- Er op het grondgebied van de gemeente Zevenaar meerdere initiatieven zijn voor de grootschalige opwek van duurzame energie (in de vorm van zonneparken, windturbines of een combinatie hiervan);
- Zowel voor het realiseren van de beleidsopgave, als voor inwoners en initiatiefnemers, behoefte is aan meer duidelijk ten aanzien van het standpunt van de gemeente inzake mogelijk (planologische) medewerking;
- Er tevens in het kader van de RES gewerkt wordt aan de invulling en ruimtelijke inpassing van de regionale opgave van duurzame energie:

besluit:

1. Het toets- en afwegingskader voor grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind) vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk